

Kitaabka Daanyeel - Lambarka Konton iyo Sagaal

Daahfuridda Sirta Nebinimada ee Ugu Dambaysa: Furitaankii Ugu Sarreeyey ee uu sameeyey Libaaxa Qabiilka Yahuudah

Jeff Pippenger
2024-01-23

Wax yar ka hor xidhitaanka nimcada, sirta nebiyadeed ee ugu dambaysa waxaa furfura Libaaxa qabiilka Yahuudah, waana kuwa xigmadda leh kuwa fahma korodhka aqoonta ee ka dhasha furfuriddaas. Labada markhaati ee Muujintii waxay iftiin ku ridaan qayb ka mid ah waxa wakhtigaas la furfuray.

Halkan waxaa ku jirta xigmad. Kii waxgarasho leh ha tiriyo tirada bahalka; waayo, waa tirada nin; tiradiisuna waa Lix boqol iyo lixdan iyo lix. ... Oo halkan waxaa ku jirta maanka leh xigmad. Toddobada madax waa toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhido. Muujintii 13:18, 17:9.

“Awoodda ugu dambaysa ee la dagaallami doonta kaniisadda iyo sharciga Ilaah, waxaa lagu astaysay bahal geeso u eg kuwa wan leh,” waa Maraykanka. Waa boqortooyadii lixaad ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, oo qaab-dhismeedka boqortooyadeedu waa isla qaab-dhismeedkii (sawirkii) boqortooyadii shanaad ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Waxay noqotaa boqortooyo ay Kaniisaddu ka taliso Dawladda, dabadeedna waxay ku qasabtaa dhulka oo dhan inuu aqbalo isla nidaamkaas. Isku darka Kaniisadda iyo Dawladdu wuxuu si buuxda ugu hirgalaa Maraykanka marka uu dhowaan iman doono sharciga Axaddu yimaado.

“Sawirka bahalka’ wuxuu ka dhigan yahay qaabka Protestantism-ka ridowday ee la horumarin doono marka kaniisadaha Protestant-ku ay raadsadaan caawimada awoodda madaniga ah si loo meelmariyo caqiidooyinkooda. ‘Astaanta bahalka’ weli waa in la qeexaa.” The Great Controversy, 445.

Sawirka bahalka iyo calaamadda bahalka waa laba astaan oo kala duwan, hase yeeshee waa sharciga Axadda marka sawirka bahalku gaadho horumarkiisa buuxa.

“Ku qasbidda ilaalinta Axadda ee dhinaca kaniisadaha Protestant-ka waa ku qasbidda cibaadada baabtiisnimada Roomaanka—ta bahalka. Kuwa, iyagoo garanaya dalabka amarka afraad, doorta inay dhawraan sabtida beenta ah halkii ay ka dhawri lahaayeen Sabtida runta ah, sidaas ayay ugu sujuudayaan quwaddaas oo keliya ee amarkaas bixisay. Laakiin isla falka lagu qasbayo waajib diini ah iyada oo la adeegsanayo awood cilmaani ah, kaniisaduhu iyagu waxay samaynayaan suuradda bahalka; sidaas darteed ku qasbidda ilaalinta Axadda ee dalka Maraykanka waxay noqon doontaa ku qasbidda cibaadada bahalka iyo suuraddiisa.” The Great Controversy, 448, 449.

Marka la gaaro sharciga Axadda, Dastuurka Maraykanka si buuxda ayaa loo afgembiyaa, qarankuna si buuxda ayuu xaqnimada uga go'ayaa. Markaas, iyadoo si buuxda uu Shaydaanku u maamulo, Maraykanku wuxuu dunida ku khasbaa inay aqbasho isla nidaamka Kaniisad iyo Dawlad ee hadda laga hirgeliyey Maraykanka. Dawladda dunidu waa Qaramada Midoobay, kaniisadda Roomaankuna waa Kaniisadda xukunta xidhiidhkaas.

“Dunidu waxaa ka buuxa duufaana, dagaal, iyo khilaaf. Hase yeeshee, iyadoo hoos imanaya hal madax oo keliya—awoodda baabtiisnimada—dadku way midoobi doonaan si ay Ilaah uga soo horjeestaan qofka markhaatiyaashiisa ku jira.” Testimonies, volume 7, 182.

Nidaamka Kaniisadda iyo Dawladda ee wax sii sheegidda loogu matalay sidii sawirka bahalka, wuxuu kaloo yahay midnimo saddex-geesood ah oo ka kooban masduulaagga, bahalka, iyo nebiga beenta ah. Tobanka boqor ee Muujintii toddoba iyo tobnaad, oo ah madaxa toddobaad, waxay matalaan awoodda masduulaagga.

“Boqorrada iyo taliyayaasha iyo guddoomiyayaashu waxay dushooda saareen sumadda kan Masiixa ka geesta ah, waxaana lagu matalaa inay yihiin masduulaagii u baxay inuu quduusiinta la dagaallamo—kuwa xajiya amarrada Ilaah oo haysta rumaysadka Ciise.” Testimonies to Ministers, 38.

“Boqorrada tobanka ah” waxay matalaan Qaramada Midoobay, oo diinteedu tahay ruuxiyad, diinta nebigan beenta ahaana waa Protestantnimada ridowday, halka diinta bahalkuna tahay Katooligga, taas oo si fudud u ah ruuxiyad lagu daboolay sheegasho Masiixiyad.

“Iyada oo loo marayo xeerka dhaqan-gelinaya aasaaska Baabnimada, taas oo jebinaysa sharciga Ilaah, qarankeenu si buuxda ayuu isaga goyn doonaa xaqnimada. Marka Protestantism-ku gacanteeda ka fidiso kala-goyn si ay u qabsato gacanta awoodda Roomaanka, marka ay ka tallaabo bohosha si ay gacmaha ula qabsato Ruuxaanayadda, marka, iyada oo saamaynta midowgan saddex-geesoodka ah hoostiisa, dalkeenu diido mabda' kasta oo Dastuurkiisa ah sida dawlad Protestant ah oo jamhuuri ah, oo uu diyaariyo waxyaabaha lagu faafinayo beenta iyo khiyaanooyinka baabnimada, markaas ayaynu ogaan karnaa in wakhtigii uu yimid shaqaynta yaabka leh ee Shaydaanku, iyo in dhammaadku dhow yahay.” Testimonies, volume 5, 451.

Marka sharciga Axadda la meel mariyo, waxaa rumooba midowga saddex-geesoodka ah ee masduulaagga, bahalka, iyo nebigan beenta ah. Markaasay Maraykanku ku qasbaysaa dunida inay aqbasho dawlad hal-aduun ah oo Qaramada Midoobay leedahay, waayo dunidu waxay ku dhacdaa qalalaase weyn marka la gaaro sharciga Axadda, iyadoo Islaamku uu xukun ku soo dejinayo Maraykanka sababta oo ah hirgelinta cibaadada qorraxda. Markaas Shaydaanku wuu soo muuqdaa isagoo iska dhigaya Masiixa, oo sida Maraykanku dunida ugu qasbayo inay aqbasho isku-darka hal-aduun ee kaniisadda iyo dawladda, ayuu sidoo kale dunida ugu qasbaa inay Axadda aqbasho inay tahay maalinta nasashada. Isla habraaca tijaabada ee ka dhacay Maraykanka ayaa markaas lagu soo rogaa dunida inteeda kale.

“Quruumaha shisheeye waxay raaci doonaan tusaalaha Maraykanka. In kastoo ay iyadu hoggaanka qabato, haddana isla qalalaasahaas ayaa ku iman doona dadkeenna ku sugan

dhammaan qaybaha dunida.” Testimonies, volume 6, 395.

Mabda’ a ah in riddada qaran ay ku xigto burbur qaran wuxuu ku dhacaa waddan kasta marka ay aqbalaan maalinta qorraxda inay noqoto maalinta cibaadada. Qalalaasaha sii xoogaysanayaa waa “hal saac” oo ay tobanka boqor la taliyaan baadariga, “ninka dembiga”. Waxay ku heshiiyeen inay boqortooyadooda toddobaad siiyaan awoodda baadarinimada, maxaa yeelay waxaa loo horseeday inay rumaystaan in awoodda akhlaaqeed ee baadarinimadu ay lagama maarmaan u tahay mideynta dunida si looga hor tago dagaalka sii kordhaya ee ka dhanka ah Islaamka. Sannadkii 1798, Qaramada Midoobay weli taariikhda may soo gelin.

Oo tobankii aad aragtayna waa toban boqor oo aan weli boqortooyo helin; laakiinse waxay amar u helaan sidii boqorro saacad keliya iyagoo la jira bahalka. Kuwanu hal maan bay leeyihiin, oo xoogooda iyo awooddooda waxay siiyaan bahalka. Kuwanu waxay dagaal la geli doonaan Wanka, Wankuna wuu ka adkaan doonaa; waayo, isagu waa Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo kuwa isaga la jiraana waa kuwo loo yeedhay, oo la doortay, oo aamin ah. Muujintii 17:12–14.

Sida had iyo jeer xaalku ula ahaa baadariga, boqorradu waxay siin doonaan awoodda ay wadaadnimada baadarigu ku fuliso silcinta ka dhanka ah dadka Ilaah, waana tobanka boqor kuwa dagaal la gala Wanka, hase yeeshee taas waxay ku samaynayaan amarka “ninka dembiga.” “Ninka dembiga” sidoo kale waa “ninka” ay toddobada kiniisadood qabsadaan Ishacyaah cutubka afraad.

Oo maalintaas toddoba dumar ah ayaa nin qudha qabsan doona, iyagoo leh, Annagu kibistayada ayaannu cuni doonaa, oo dharkayagana ayaannu xidhan doonaa; ee keliya magacaaga ha nalagu yeedho, si ceebtayada laynooga qaado. Oo maalintaas Faraca Rabbigu wuxuu ahaan doonaa qurux iyo ammaan, midhaha dhulkuna waxay ahaan doonaan wanaag iyo bilic kuwa ka baxsaday reer binu Israa’iil aawadood. Ishacyaah 4:1, 2.

“Todobada haween” waxay metelaan in baabasiimada (ninka dembiga) ay maamusho dhammaan kaniisadaha dunida, sida uu sidoo kale u maamulo quruumaha oo dhan. “Ceebta” ay kaniisaduhu doonayaan inay ka fogaadaan waa “ceebta” ka dhalata diidmada dalabka ah in la caabudo maalinta Axadda. Kuwa daacadda u ah ilaalinta Sabtida waa la silcin doonaa daacadnimadooda aawadeed, Islaamkuna sidoo kale wuu diidi doonaa inuu dhawro maalinta qorraxda. Heshiiska uu Maraykanku dhex dhigayo baabasiimada iyo Qaramada Midoobay ayaa ah in awoodda akhlaaqeed ee ninka dembiga ay tahay waxa loo baahan yahay si dunida loogu hoggaamiyo aqbalidda dagaalka ka dhanka ah Islaamka si dhulka nabad loogu dhiso.

Laakiin wakhtiyada iyo xilliyada, walaalayaalow, uma baahnidin inaan idiin qoro. Waayo idinku qudhiinnu si qumman baad u garanaysaan in maalinta Rabbigu u iman doonto sida tuug habeenkii yimaada. Waayo markay yidhaahdaan, Nabad iyo ammaan; markaas baa halaag kedis ahu ku soo degi doonaa, sida fooshu ugu timaaddo naag uur leh; mana baxsan doonaan. Laakiin idinku, walaalayaalow, mugdi kuma jirtaan, si ay maalintaasu idiinku qabato sida tuug. Dhammaantiin waxaad tihiiin carruurtii iftiinka iyo carruurtii maalinta; innagu kuwa habeenka ma nihin, kuwo mugdiga ahna ma nihin. 1 Tesaloniika 5:1–5.

Farriinta “nabad iyo ammaan” ee wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, oo had iyo goor lagu muujiyo inay tahay farriin been ah, waxay macquul tahay oo keliya xilli aanu nabad iyo ammaan jirin. Ma jirto sabab loo soo bandhigo farriin “nabad iyo ammaan” ah marka nabad iyo ammaan ay jiraan. Islaamku wuxuu meesha ka saaraa nabad iyo ammaan oo dhan. “Burburka kediska ah” ee la xidhiidha farriinta beenta ah waa burbur sii xoogaysanaya, waayo wuxuu la mid yahay “naag” ku jirta “foosho.” Xanuunka ugu horreeya ee dhalmada ee Hoogga saddexaad wuxuu ahaa Sebtembar 11, 2001.

Sadarrada nebinnimada ee Eliiyaah iyo Yooxanaa Baabtiisaha, khiyaanada awoodda baabbanimada ayaa lagu muujiyey. Markii Axaab dib ugu safray Samaariya si uu Yesebeel ugu sheego in Ilaaha Eliiyaah yahay Ilaaha runta ah, waayo, dab buu samada ka soo dejiyey, markaas Axaab wuxuu gartay in Yesebeel ay ku khiyaanaysay nacaybkeeda Eliiyaah ku saabsan. Isla nacaybkaas iyo khiyaanadaas ayaa la muujiyey markii Herodos xafladdii dhalashadiisa ugu ballanqaaday Salome nus boqortooyadiisa. Salome waxay ahayd gabadhii Herodiyaas; sidaas darteed Herodos wuxuu ahaa masduulaaggii, Herodiyaasna waxay ahayd baabbanimada, Salomena waxay ahayd nebiga beenta ah.

Sheekada dhexdeeda, awoodda khiyaanada leh ee qoob-ka-ciyaarkii Salome ayaa loo adeegsaday in Herodos (tobanka boqor) lagu hoggaamiyo inuu boqortooyadiisa badhkeed ku wareejiyo kaniisad (naag). Naagta (Salome) waxay ku hoos jirtay hagidda hooyadeed (Kaatooligga), Herodosna wuxuu goor dambe ogaaday in dabciga Herodiya ay Yooxanaa u qabtay uu la mid ahaa kii Yesebeel ay Eliiyaah u qabtay. Labada xaaladoodba, kuwa sabtida xajiya waa inay dhintaan.

Islaamku si tartiib-tartiib ah, hase yeeshee si degdeg ah, ayuu nabaddii iyo ammaankii uga qaadaa meeraha dhulka, isagoo sidaas ku mideynaya binu-aadmiga oo dhan ka gees ah Islaamka. Dagaallada Islaamku si xawli ah u sii kordhayo waxay metelaan doodda loo adeegsado in lagu dhiso suuradda bahalka ee caalamiga ah maalmaha ugu dambeeya. Khiyaanada dunida lagu soo dejiyo (tobanka boqor) waxaa keena Maraykanka (Salome), waxaana ay dunida ku hoggaamisaa inay rumaystaan in ay waajib ku tahay inay ku midoobaan ka gees ahaanshaha Islaamka; laakiin goor ay aad u dambayso ayay ogaadaan in qorshahaasi uu ahaa uun xeelad loo adeegsado in lagu silciyo kuwa sabtida xajiya. Khiyaanadu waa qayb ka mid ah sababta ay tobanka boqor u neceb yihiin dhillada, in kasta oo markii cadaadis lagu saaray ay ku heshiiyeen inay boqortooyadoodii toddobaad iyada siiyaan.

Oo tobanka gees ee aad ku aragtay bahalka dusheeda, kuwaasu waxay necbi doonaan dhillada, oo waxay ka dhigi doonaan cidlo iyo qaawan, oo waxay cuni doonaan hilibkeeda, oo dab bay ku gubi doonaan. Waayo, Ilaah wuxuu qalbigooda geliyey inay doonistiisa fuliyaan, oo ay isku raacaan, oo boqortooyadooda siiyaan bahalka, ilaa erayada Ilaah ay rumoobaan. Muujintii 17:16, 17.

Caalamiyiinta Qaramada Midoobay ma aha oo keliya “boqorrada” dhulka, laakiin sidoo kale waxaa lagu matalay “baayacmushtariyaal”, sidaas darteed caalamiyiintu waxay ka kooban yihiin quwado siyaasadeed iyo kuwo dhaqaale. Sababta malaa’igtii Yooxanaa u keentay muujintii Muujintii toddoba iyo tobnaad iyo siddeed iyo tobnaad waxay ahayd inay Yooxanaa tusto xukunka

dhilladii weynayd ee Turos. Labada qaybood ee caalamiyiintuba waxay u barooranayaan dhimashada baabtiisnimada.

Haddaba belaayooyinkeedu waxay ku iman doonaan hal maalin gudaheed, oo ah dhimasho, baroor, iyo abaar; oo iyaduna dab baa lagu wada gubi doonaa; waayo, waxaa xoog badan Rabbiga Ilaaha ah ee iyada xukuma. Oo boqorrada dhulka, kuwa sinada la galay oo iyada kula noolaa raaxo iyo raynrayn, way u ooyi doonaan oo u barooran doonaan, markay arkaan qiiqa gubashadeeda, iyadoo meel fog ka taagan cabsi ay ka qabaan cadaabkeeda, oo leh, Hoogay, hoogay magaalada weyn ee Baabuloon, magaaladaas xoogga badan! waayo, hal saac gudaheed baa xukunkaagu yimid. Oo baayacmushtariyaasha dhulka ayaa iyada u ooyi doona oo u barooran doona; waayo, mar dambe ninna ma iibsano baayacmushtarigoodii. Muujintii 18:8–11.

Ganacsatada iyo boqorrada meel fog bay istaagaan oo ku qayliyaan, “hoog, hoog.” Erayga “hoog” ee Giriigga ku qoran waxaa loogu turjumay “hoog” cutubka siddeedaad ee Muujintii.

Markaasaan eegay, oo waxaan maqlay malaa'ig hawada dhexdeeda duulaysa, iyadoo cod weyn ku leh, Hoog, hoog, hoog ha ku dhacdo kuwa dhulka deggan, codadka kale ee buunka ee saddexda malaa'igood aawadood, kuwaas oo weli dhawaaqi doona! Muujintii 8:13.

Saddexda Hoog waxay ka dhigan yihiin Buunankii shanaad, lixaad, iyo toddobaad, waana calaamado Islaamka ah. Boqorrada, baayacmushtarrada, iyo madaxda maraakiibtuna dhammaantood waxay ku qayliyaan “hoog, hoog” saddex jeer cutubka siddeed iyo tobnaad.

Oo boqorradii dhulka, kuwii sinaystay oo la raaxaystay iyada, way u barooran doonaan oo u ooyi doonaan, markay arkaan qiiqa gubashadeeda, iyadoo meel fog ka taagan cabsi ay ka qabaan jirdilkeeda, oo leh, Hoog, hoog magaaladaas weyn ee Baabuloon, magaaladaas xoogga badan! waayo, saacad keliya ayaa xukunkaagu yimid. ... Ganacsatadii waxyaalahan, kuwii iyada ku taajiray, meel fog bay ka istaagi doonaan cabsi ay ka qabaan jirdilkeeda, iyadoo ooyaya oo barooranaya, Oo leh, Hoog, hoog magaaladaas weyn oo ku labbisnayd maro wanaagsan, iyo guduud, iyo casaan, oo lagu qurxiyey dahab, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul! Waayo, saacad keliya ayaa hodantinimadaas weynu waxba ku dhammaatay. Oo madax kasta oo markab ah, iyo dhammaan inta maraakiibta la socota, iyo badmaaxiinta, iyo kulli intii badda ka ganacsata, meel fog bay istaageen, Oo qayliyeen markay arkeen qiiqa gubashadeeda, iyadoo leh, Magaalo noocaa ah baa la mid ah magaaladan weyn! Oo boodh bay madaxyadooda ku tuureen, oo qayliyeen, iyadoo ooyaya oo barooranaya, oo leh, Hoog, hoog magaaladaas weyn, taasoo ay ku taajireen kulli kuwii maraakiibta ku lahaa badda, qiimaheeda badan aawadiis! waayo, saacad keliya ayay cidlo ku noqotay. Muujintii 18:9-10, 15–19.

“Saacadda” xukunka baabanimadu ku dhammaado waa “saacadda” ku xusan Muujintii kow iyo tobnaad, taas oo ah “saacaddii dhulgariirka weyn,” waxayna matalaysaa muddada sharciga Axadda ee ka bilaabmata sharciga Axadda ee Maraykanka kuna sii socota ilaa Miikaa'iil istaago oo wakhtiga imtixaanka aadanuhu xidhmo. Caalamiyiintii dhillada nebcaa, hase yeeshee weli ku heshiiyey inay boqortooyadooda iyada siiyaan hal saac, ma aha oo keliya inay ku celiyaan “hoog, hoog” (hoogay, hoogay) saddex jeer, balse waxay sidoo kale weydiiyaan su'aasha ah, “Magaalo tee la mid ah magaaladan weyn?” Su'aashaas waxay kaloo ku weydiiyeen kitaabka Yexesqeel.

Oo codkoodana way kaa maqashiin doonaan, oo aad bay u ooyi doonaan, oo boodh bay madaxyadooda ku tuuri doonaan; dambaskay ku dhex galgashan doonaan. Oo adiga aawadaa waxay isu xiiri doonaan ilaa ay gebi ahaanba bidaar noqdaan, oo joonyad bay isku guntan doonaan, oo qadhaadhnimada qalbiga iyo baroor qadhaadh leh ayay kuu ooyi doonaan. Oo baroorashadooda dhexdeeda waxay kor ka qaadi doonaan tacsiiin adiga kugu saabsan, oo way kuu barooran doonaan iyagoo leh, Magaalo tee baa la mid ah Turos, tan badhtamaha badda lagu baabbi'iyey? Markii badeecadahaagu badaha ka baxeen, dadyow badan baad dhergisay; boqorradii dhulkaad hodan kaga dhigtay hodantinimadaada badan iyo ganacsigaaga tirada badan. Wakhtiga lagugu jebin doono badaha dhexdiisa moolalka biyaha, badeecaddaada iyo dhammaan dadkaaga kugu dhex jiraaba way wada dhici doonaan. Kuwii degganaa gasiiradaha dhammaantood way kula yaabi doonaan, boqorradooduna aad bay u cabsan doonaan, wejjiyadooduna way qasmi doonaan. Ganacsatada dadyowga ku dhex jirtaa way kugu foodhyi doonaan; waxaad noqon doontaa wax lagu argagaxo, oo mar dambe innaba ma jiri doontid. Yexesqeel 27:30–36.

Yexesqeel wuxuu magaalada ku aqoonsanayaa “Turos,” taas oo ah “tii lagu baabbi'iyey badda dhexdeeda?” Ishacyaahna, isaga oo ka hadlayo dhillada Turos (Turos), taas oo sidoo kale ah dhillada weyn ee Muujintii, taas oo ah kaniisadda Katooliga, wuxuu kaloo ku aqoonsanayaa inay tahay magaalada taaj-gelisa.

Magaaladan farxadda badnayd miyaa tan, oo facweynaanteedu ka timid wakhtiyadii hore? Cagaheeda qudhoda ayaa iyada meel fog u qaadi doona inay qaxdo oo degto. Bal yaa kula taliyey waxan Turos ka gees ah, taas oo ah magaalada taajajisa, oo baayacmushtariyadeedu amiirro yihiin, oo ganacsatadeedu yihiin kuwa dhulka lagu maamuuso? Rabbiga ciidammadu isagaa taas goostay, inuu wasakheeyo kibirka ammaanta oo dhan, oo uu quudhsado kuwa sharafta leh oo dhan ee dhulka. Ishacyaah 23:7–9.

Baabanimadu waa “magaalada taajka leh,” waayo iyadaa sheegata inay boqorad ahaan ugu fadhiisato midowga saddexleyda ah.

Intay is-ammaanaysay, oo ay ugu noolaato raaxo iyo macaansi, intaas oo kale ugu siiya jirdil iyo murugo; waayo, qalbiga ayay ku tidhaahdaa, Waxaan fadhiyaa anigoo boqorad ah, carmalna ma ihi, murugona sinnaba ma arki doono. Muujintii 18:7.

Yexesqeel wuxuu sheegay in xukunka dhillada lagu fuliyay “badhtamaha badda,” sida ku qoran baroorashadiisii ku saabsan Turos.

Haddana Rabbiga ayaa mar kale ii timid, iyadoo leh, Hadda, wiilka Aadamow, u qaad baroor-diiq Turos. ... Doonyihii Tarshiish ayaa kaa gabyi jiray suuqaaga; oo waad buuxsamaysay, oo aad u wada ammaan badnayd badaha dhexdooda. Kuwa ku qodbi jiray ayaa ku geeyey biyaha waaweyn; dabayshii bari ayaa kugu jebisay badaha dhexdooda. Yexesqeel 27:1, 2, 25, 26.

Waa “dabaysha bari” tan xukunka ku soo dejisa dhilladii Turos, magaalada taaj-gashan, “dabaysha bari”na waa astaan Islaamka. Dagaalka ay tobanka boqor ku qaadaan Islaamka ayaa ah waxa baabbi'iyaa baabtiisnimada papacy-ga maalmaha ugu dambeeya. Garashada ay tobanka boqor ku

ogaadaan in la khiyaaneeyey sidoo kale waxay qalbigooda ku dhalisaa cabsi.

Buurnaanteeda ku qurux badan, farxadda dhulka oo dhan, waa Buur Siyoon, dhinacyada woqooyi, magaalada Boqorka weyn. Ilaah waxaa qasriyaheeda looga yaqaan gabbaad. Waayo, bal eeg, boqorradii way isu urursadeen, way wada ag mareen. Way arkeen, markaasay yaabeen; way dhibtoodeen, oo degdeg bay ku carareen. Cabsi baa halkaas ku qabatay iyaga, iyo xanuun sida naag foolanaysa. Adigu waxaad ku jebisaa maraakiibta Tarshiish dabayl bari ah. Sidaaannu maqalnay, sidaas oo kalena waxaannu ku aragnay magaalada Rabbiga ciidammada, magaalada Ilaaheenna; Ilaah wuxuu adkayn doonaa weligeedba. Selaah. Sabuuradii 48:2–8.

Kuwa caalamiyiintu waxay fiiriyeen boqortooyada Ilaah, sida ay u metelayso magaalada Yerusaleem, hase yeeshee waxay doorteen “magaaladaas weyn” Baabuloon inay madax u noqoto. Markuu Ilaah xukumo magaaladaas weyn, way ooyaan oo barooranayaan markay garwaaqsadaan inay lumeen, waayo magaalada weyn ee ay doorteen ayaa ku burburtay badhtanka badda, dagaalka ay Islaamku (dabaysha bari) ku soo qaadeen aawadiis. Dagaalkuna waa dagaal si tartiib tartiib ah u sii xoogaysanaya, waayo wuxuu la mid yahay naag foolanaysa.

Boqortooyada Ilaah ee ay u silciyeen aawadood papacy-ga waxaa lagu metelay Daanyeel cutubka labaad, halkaas oo naloo sheegayo in “wakhtiga boqorrada [caalamiyeysan],” Ilaah dhisi doono boqortooyadiisa weligeed ah.

Oo waagii boqorrada Ilaaha samadu wuxuu dhisi doonaa boqortooyo aan weligeed baabi’i doonin; boqortooyaduna dad kale looma dayn doono, laakiinse way burburin doontaa oo wada baabi’ in doontaa boqortooyooyinkan oo dhan, iyaduna weligeed way taagnaan doontaa. Daanyeel 2:44.

Milleriyyiintu waxay rumaysnaayeen inay ku noolaayeen “waayihii boqorrada,” hase yeeshee tobanka boqor ee Muujintii toddoba iyo tobnaad weli taariikhda ma soo gelin; runtii, hadda uun bay bilaabayaan inay muuqdaan. Milleriyyiintu way saxnaayeen, laakiin araggoodu wuu xaddidnaa. Boqortooyada Ilaah ee la dhisayo wakhtiga boqorrada Muujintii toddoba iyo tobnaad iyo siddeed iyo tobnaad, waa muddada roobka dambe.

“Waxaan arkay in wax walba ay si aad ah u eegayaan oo ay fikirradooda ugu sii fidinayaan qalalaasaha soo socda ee hortooda yaal. Dembiyada reer binu Israa’iil waa in marka hore xukunka loo geeyo. Dembi kasta waa in lagu qirtaa meesha quduuska ah, dabadeedna shuqulku wuu socon doonaa. Waa in hadda la sameeyaa. Kuwa hadhay wakhtiga dhibaata waxay qaylin doonaan, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay?”

“Roobka dambena waxay ku soo degaysaa kuwa daahirka ah—markaas kulligood way heli doonaan sida hore oo kale.

“Marka afarta malaa’ig sii daayaan, Masiixu wuxuu dhisi doonaa boqortooyadiisa. Roobka dambe ma helaan kuwo aan ahayn kuwa samaynaya wax kasta oo ay kari karaan. Masiixu wuu ina caawin lahaa. Dhammaanteen waxaan noqon karnaa kuwo guulaysta nimcada Ilaah, iyada oo loo marayo dhiigga Ciise. Samada oo dhammu waxay daneeyaan shaqadan. Malaa’igtuna way daneeyaan.” Spalding and Magan, 3.

Wakhtiga roobka dambe, marka malaa'igtu sii daayaan afarta dabaylood, taas oo ah "maalmaha boqorradan" Masiixu ku taago boqortooyadiisa. Roobka dambe waa mid si tartiib-tartiib ah u socda, wuxuuna bilaabay inuu si khafiif ah u da'o Sebtembar 11, 2001, markaas oo Hoogga saddexaad soo galay taariikhda, hase ahaatee ka cadhaysiinta quruumaha isla markiiba waa la xakameeyey. Wuxuu sii kordhayaa xooggiisa, ilaa sharciga Axadda ee Maraykanka, markaas oo uu keeno burbur qaran. Markaas xukunkaas sii kordhaya ayaa sii socda iyadoo qaran kasta oo kale raacayo tusaalaha Maraykanka, sidaas darteedna uu la kulmayo isla xukunnadaas. Wuxuu sii kordhaa ilaa xidhitaanka wakhtiga nimcada. Wuxuu u socdaa sida naag foolanaysa.

Waxaan sii wadi doonaa ka fiirsashada kan siddeedaad ee toddobada ka mid ah maqaalka xiga.

"Ilaa iyo intii kuwa qirta runta ay Shayddaan u adeegayaan, hooskiisa jahannamada ahi wuxuu ka goyn doonaa aragtidooda Ilaah iyo samada. Waxay ahaan doonaan sidii kuwa lumiyeey jacaylkoodii hore. Ma ay arki karaan xaqiiqooyinka daa'imiga ah. Waxa Ilaah inoo diyaariyey waxaa lagu muujiyey Sekaryaah, cutubyada 3 iyo 4, iyo 4:12-14: 'Oo haddana waan u jawaabay oo ku idhi isaga, Maxay yihiin labadan laamood oo geed saytuun ah oo dhex mara labadii dhuumood ee dahabka ahaa, kana soo daadinaya saliidda dahabka ah? Markaasuu ii jawaabay oo igu yidhi, Miyaadan garanaynin waxay kuwanu yihiin? Oo waxaan idhi, Maya, Sayidkaygiyow. Markaasuu yidhi, Kuwanu waa labadii subkan, oo Rabbiga dhulka oo dhan ag taagan.'"

"Rabbigu waa ka buuxaa khayraad. Ma laha wax yari xagga agabka iyo awoodaha. Waa sababta rumaysadkeenna yaraantiisa, duninimadeenna, hadalladeenna jaban, iyo rumaysadla'aanteenna ka muuqata wada-hadalkeenna, in hoosadyo mugdi ahi nagu soo ururaan. Masiixa laguma muujiyo hadal ama dabecad ahaan sidii Kan gebi ahaantiisba loo jeclaado, iyo kan ugu sarreeya toban kun dhexdood. Marka naftu ku qanacdo inay isu sarraysiiso wax aan jirin, Ruuxa Rabbigu wax yar buu u qaban karaa. Aragtideenna gaabanidu waxay eegtaa hadhka, laakiin ma arki karto ammaanta ka dambaysa. Malaa'iguhu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo lagu metelay faras cadhaysan oo doonaya inuu iska goosto oo ku dul ordo oogada dhulka oo dhan, isagoo waddadiisa ku sida halaag iyo dhimasho."

"Miyaynu ku seexannaa isla qararka dunida weligeed ah? Miyaynu noqonnaa kuwo caajis ah, qabow ah, oo dhintay? Oh, bal in kaniisadahayaga lagu neefsado Ruuxa iyo neefta Ilaah oo lagu shubo dadkiisa, si ay cagahooda ugu istaagaan oo u noolaadaan. Waxaan u baahan nahay inaan aragno in jidku cidhiidhi yahay, iridduna ay ciriiri tahay. Laakiin markaan ka gudubno iridda ciriiriga ah, ballaadhkeedu xad ma leh." Manuscript Releases, volume 20, 217.